

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΤΟΜΟΣ Α΄

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΑΝΑΛΥΣΕΙΣ [9-54]

Χαρά Μπακονικόλα-Γεωργοπούλου: Το θέατρο του Πάρι Τακόπουλου	11
Γρηγόρης Ιωαννίδης: Χιούμορ και πολεμική στα δεκαέξι «Εγκεφαλικά επεισόδια» του Πάρι Τακόπουλου	15
Δημήτρης Τσατσούλης: «Καρναβαλικές» αντηχήσεις στο θέατρο του Πάρι Τακόπουλου	35

ΤΑ ΚΕΙΜΕΝΑ [55-556]

Ο ΠΡΟΤΕΛΕΥΤΑΙΟΣ ΤΩΝ ΜΟΝΙΚΙΝ	57
Ο ΘΑΥΜΑΣΤΟΣ ΚΟΣΜΟΣ ΤΟΥ Ω	73
ΤΟ ΚΑΘΑΡΤΗΡΙΟΝ	85
Ο ΓΥΨΟΣ	95
ΑΡΠΑΣΤΟΝ	107
Η ΓΕΦΥΡΑ	125
Ο ΜΕΓΑΣ ΤΙΚΤΩΝ	139
ΕΝΑ ΑΙΣΙΟΝ ΣΥΝΟΙΚΕΣΙΟΝ	151
ΠΡΟ ΤΩΝ ΘΕΡΜΟΠΥΛΩΝ	167
ΒΑΛΣ ΕΖΙΤΑΣΙΟΝ	183
ΛΟΓΟΙ ΤΙΜΗΣ	201
Η ΠΡΟΒΟΣΚΙΔΑ ΤΟΥ ΕΛΕΦΑΝΤΑ	221
ΟΙ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ	231
ΤΟΝΟΙ ΚΑΙ ΠΝΕΥΜΑ ΕΝΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΤΑΓΚΚΟ	243
ΜΩΣΑΪΚΑ ΔΙΔΑΓΜΑΤΑ ΔΙ' ΑΡΙΣΤΕΡΑΝ ΣΙΑΓΩΝΑ	251
ΜΙΑ ΦΑΤΝΗ ΧΩΡΙΣ ΑΛΟΓΑ	263
Η ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΕΚΤΡΩΣΙΣ	273
ΠΑΡΤΟΥΖΑ Ή ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΣΕ ΤΣΑΪ	315
ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ ΔΕΣΜΩΤΗΣ	329
ΠΑΡΤΥ ΜΑΓΙΟΥ	341
ΡΕΤΡΟ	361

Ο ΜΙΚΡΟΣ ΚΛΩΝΟΣ	373
Η ΑΝΤΙΚΑΙΜΑΚΤΗΡΙΟΣ	387
Η ΤΡΙΤΗ ΓΥΡΙΣ	395
Η ΨΑΡΟΣΟΥΠΑ	405
ΑΓΑΠΗ ΜΟΥ ΠΑΠΟΥΑ	421
ΙΡΑΝΟΚΥΠΡΙΣ ΚΑΙ ΝΕΟΜΑΧΕΙΛΟΣ	439
Ο ΓΥΡΟΣ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ ΣΕ ΟΚΤΩ ΛΕΠΤΑ	449
Η ΕΞΟΔΟΣ	461
ΕΑΝ ΖΟΥΣΕ Ο ΙΠΠΟΚΡΑΤΗΣ	473
ΛΑΧΜΑΤΖΟΥΝ 'Η ΕΝΑ ΒΙΝΤΕΟ ΒΟΥΝΤΟΥ ΔΟΚΟΥΜΕΝΤΟ	485
ΜΗΠΩΣ ΒΕΝΤΕΤΤΑ 'Η Ο ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΣ ΟΡΓΑΣΜΟΣ	505
ΩΣΠΕΡ ΠΕΛΕΚΑΝ 'Η ΕΝΑ ΟΝΕΙΡΟ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗΣ ΝΥΚΤΟΣ	523
A SENSIBLE BOY	537

ΤΟΜΟΣ Β΄

ΤΑ ΚΕΙΜΕΝΑ [9-615]

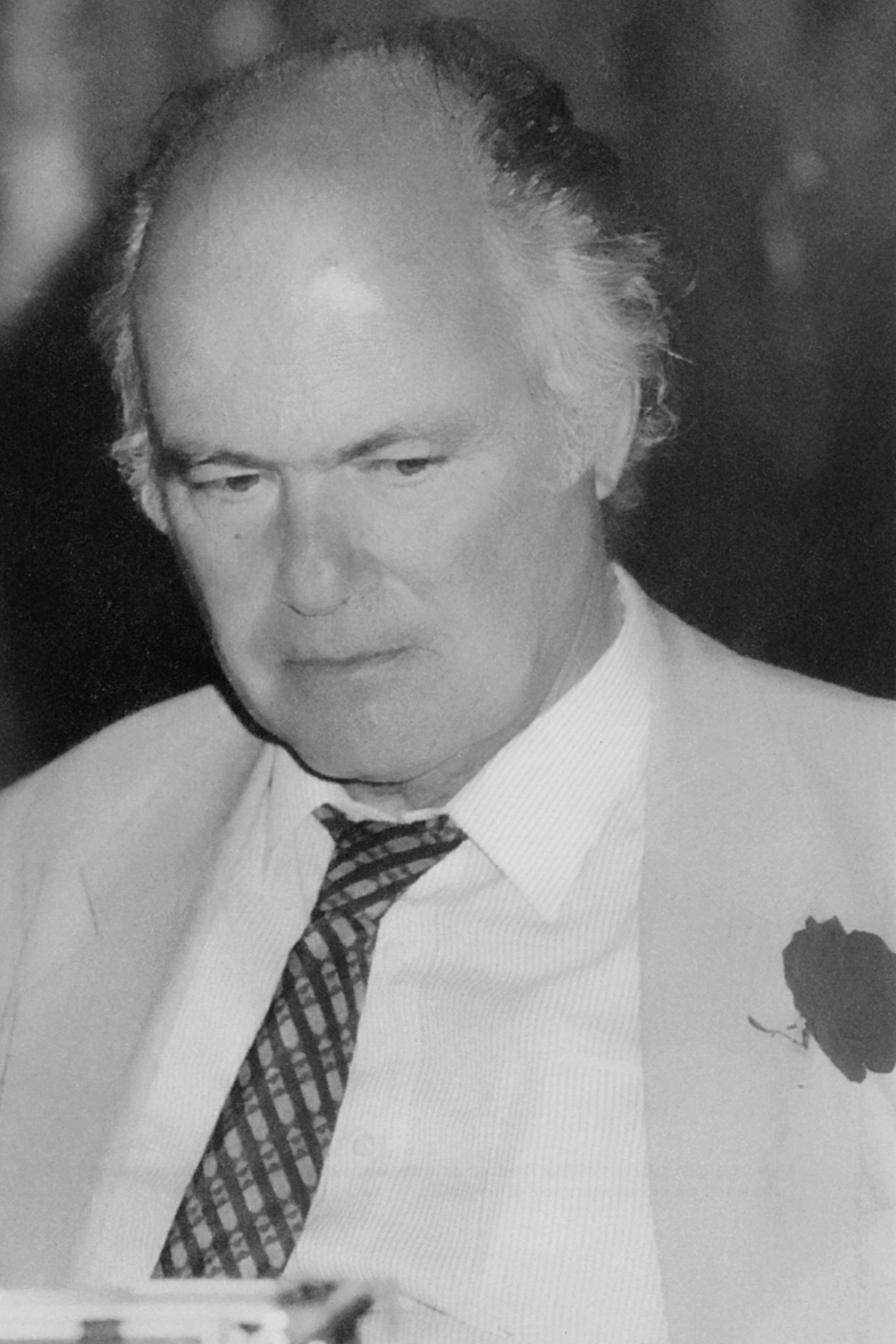
Η ΔΕΥΤΕΡΑ ΑΠΟΥΣΙΑ 'Η Η ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΤΟΥ ΜΑΡΕ ΚΑΙ ΤΟΥ ΕΝΓΚΕΛΣ.....	11
Η ΠΑΝΣΙΟΝ	83
ΔΙΠΛΗ ΔΙΑΔΡΟΜΗ	143
ΝΤΙΣΚΟ	211
ΜΕ ΖΗΤΗΣΕ ΚΑΝΕΙΣ.....	297
ΘΟΥ ΚΥΡΙΕ ΦΥΛΑΚΗΝ 'Η Η ΝΕΑ ΚΑΜΠΑΛΑ	407
ΤΟ ΓΑΜΟΠΛΑΦΟ 'Η ΠΕΡΙΜΕΝΟΝΤΑΣ ΤΗΝ ΒΗΤΑ.....	549

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ [617-767]

ΗΜΕΡΑΙ ΚΑΙ ΕΡΓΑ ΤΟΥ ΠΑΡΙ ΤΑΚΟΠΟΥΛΟΥ	619
ΠΑΡΑΣΤΑΣΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	629
ΚΡΙΤΙΚΟΓΡΑΦΙΑ.....	643
ΣΧΟΛΙΑ, ΚΕΙΜΕΝΑ, ΛΟΓΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ	
ΑΠΟ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΑΡΙ ΤΑΚΟΠΟΥΛΟ ΚΑΙ ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ	701

Τ Α Κ Ε Ι Μ Ε Ν Α *

* Όσα θεατρικά κείμενα του Πάρι Τακόπουλου αναδημοσιεύονται εδώ έχουν δεχθεί ορισμένες προσθήκες και τροποποιήσεις από το συγγραφέα.

Η ΔΕΥΤΕΡΑ ΑΠΟΥΣΙΑ
Ἡ ἡ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΤΟΥ ΜΑΡΞ ΚΑΙ ΤΟΥ ΕΝΓΚΕΛΣ

Ἔργον εἰς πέντε μικράς πράξεις

ΤΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

ΝΤΙΒΑ (γιαγιά)

ΜΑΝΩΛΑΚΗΣ

ΑΝΑΚΡΙΤΗΣ

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ Α΄

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ Β΄

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ Γ΄

ΜΗΤΕΡΑ (Μαριλένα)

ΙΩΣΗΦ (ο φίλος)

ΞΕΝΟΣ (Φρειδερίκος)

ΚΑΡΟΛΟΣ (ο εξόριστος)

ΠΡΑΞΙΣ Α΄

(Το μικρό σαλόνι μιας μεγάλης θεατρίνας. Η Ντίβα είναι ξαπλωμένη σ' ένα ντιβάνι και διαβάζει, μετά φασαμέν, ένα βιβλίο. Ο μικρός Μανωλάκης ξαπλωμένος στο χαλί διαβάζει, μετά μονόκλ, μιαν εφημερίδα. Δίπλα στην Ντίβα βρίσκεται μια μεγάλη τσάντα)

ΝΤΙΒΑ

Τι ώρα είναι;

ΜΑΝΩΛΑΚΗΣ

Οκτώ.

ΝΤΙΒΑ

Τέτοιες ώρες, στο καμαρίνι μου ήμουνα γυμνή και ντυνόμουνα...

ΜΑΝΩΛΑΚΗΣ

Και στις έντεκα ήσαστε ντυμένη και γδυνόσαστε.

ΝΤΙΒΑ

Η Λυρική Σκηνή, αμφιβάλλω, αν θα ξαναζήσει τις παληές μεγάλες της στιγμές. Πόσο θα ήθελα να με είχες δει ως Λουκία ντε Λαμερμούρ ή ως Τόσκα ή έστω και ως Νυχτερίδα... Ξέρεις τι διαβάζω; Τις αναμνήσεις μιας άλλης διάσημης Ντίβας. Δεν σου λέω το όνομά της γιατί δεν θα σου πει τίποτα! Παραδείγματος χάριν, ποιος από τους νέους σήμερα θυμάται την Γκάλι Κούρτσι;

ΜΑΝΩΛΑΚΗΣ

Έχω ακούσει πλάκες της Γκάλι Κούρτσι, της Ζαχαράτου και του Επιτροπάκη, 78 στροφών. Η συλλογή της μαμάς.

ΝΤΙΒΑ

Η μαμά σου είχε, βέβαια φωνή, αλλά τη σπατάλησε στα συλλαλητήρια. Τη θυμάμαι το '44 που τραγουδούσε Ρωσικά το: «Εμπρός της Γης οι κολασμένοι, το δίκιο από ηφαίστειο βγαίνει».

ΜΑΝΩΛΑΚΗΣ

Μα αυτά είναι Ελληνικά.

ΝΤΙΒΑ

Ναι, εγώ δεν ξέρω Ρωσικά. Η Τρίτη Διεθνής! Ωραία εποχή κι αυτή... Αν και εγώ προτιμώ τη δική μας, όταν με τον Κατοίμπαλή μας τραγουδούσαμε σε ώρες εθνικής παλιγγενεσίας το «Αλόν ζ' ανφάν ντε λα πατρί».

ΜΑΝΩΛΑΚΗΣ

Ελληνικά;

ΝΤΙΒΑ

Όχι. Γαλλικά, φυσικά... Η Μασσαλιώτις... Ένας ωραίος ύμνος, συγκινεί καμιά φορά, όσο και μια ωραία άρια.

ΜΑΝΩΛΑΚΗΣ

(Τραγουδάει με κατηχητικό στυλ)

«Ω μαμά! Ω μπαμπά!

Δεν ξεις στην εποχή μου μαμά,
δεν ξεις στην εποχή μου μπαμπά.

Αναγνωρίζω όλες τις θυσίες σας
μα ζήστε, και τις δικές μου ανησυχίες
ω μαμά, ω μπαμπά!

Άλλος ο δικός μου κόσμος,
κι άλλα τα προβλήματά μου.

Προσπαθήστε να με νοιώσετε.

Άλλα τα κριτήριά σας,
και στα μέτρα τα δικά σας,
μη ζητάτε να τα εφαρμόσετε σε μας
ω μαμά, ω μπαμπά!

Δεν ξεις στην εποχή μου μαμά,
δεν ξεις στην εποχή μου μπαμπά.
Το ξέρω πως ζητάτε το καλό μου,

μα ελάτε και στο δρόμο το δικό μου,
ω μαμά, ω μπαμπά!»

ΝΤΙΒΑ

Σε καταλαβαίνω, εγώ, Μανωλάκη μου. Αν δεν σε καταλαβαίνει η μαμά σου, σε καταλαβαίνει τουλάχιστον η γιαγιά σου. Είσαι ένα «σημαδεμένο» παιδί. Από τότε που εξαφανίστηκε ο πατέρας σου... Τι ήθελα να πω;... Ναι, καταλαβαίνω καλύτερα τη νέα γενιά. Η νοσταλγία του μέλλοντος είναι εξ ίσου ισχυρή με την προσδοκία του παρελθόντος. Πάρε το παράδειγμα της Γκρέτα Γκάρμπο.

ΜΑΝΩΛΑΚΗΣ

Το πήρα. Αλλά τι σημαίνει; Εγώ θέλω να ακουσθώ, ενώ εκείνη δεν θέλει να ακούγεται πια.

ΝΤΙΒΑ

Όλοι μας θέλουμε να παίζουμε παιδί μου. Εγώ αν δεν είχε εξαφανισθεί ο πατέρας σου και αν η μητέρα σου, – δεν είναι δίκαιο να περιμένουμε απ' όλες τις γυναίκες ν' ακολουθούν το παράδειγμα της Πηνελόπης – δεν περίμενε όσο θα έπρεπε...

ΜΑΝΩΛΑΚΗΣ

Δεν περίμενε τι;

ΝΤΙΒΑ

Την επιστροφή του... Εγώ σταμάτησα να τραγουδώ... Εκείνη θα έπρεπε να σταματήσει να ζει... Θυμάμαι στην αρχή αυτοπεριορίστηκε κατ' οίκον. Ούτε πορεία ήθελε ν' ακούσει πια, ούτε συλλαλητήριο.

ΜΑΝΩΛΑΚΗΣ

Πότε εξαφανίστηκε ο πατέρας μου;

ΝΤΙΒΑ

Πάνε τριάντα χρόνια.

ΜΑΝΩΛΑΚΗΣ

Μα εγώ δεν είμαι ούτε καν δεκατριών!

ΝΤΙΒΑ

Δεν έχει σημασία. Ο πατέρας σου είναι ο πατέρας σου. Βλέπεις έχουν και οι γονείς τα προβλήματά τους, που δεν τα καταλαβαίνουν τα παιδιά τους.

ΜΑΝΩΛΑΚΗΣ

Ο πατέρας μου ζούσε, όταν εγώ δεν ζούσα. Κι όταν εγώ ζούσα δεν ζούσε ο πατέρας μου. Πώς γίνεται αυτό;... Εσείς τουλάχιστον γιαγιά ήσαστε δίπλα μου όταν γεννήθηκα...

ΝΤΙΒΑ

Γι' αυτό και σε καταλαβαίνω τόσο καλά. Πήρες και από τη φωνή μου. Και το ταμπεραμέντο μου.

ΜΑΝΩΛΑΚΗΣ

Γιαγιά, θα γυρίσει ποτέ ο πατέρας;... Κι αν γυρίσει, θα με αναγνωρίσει;

ΝΤΙΒΑ

Θα σε συστήσω εγώ παιδί μου.

ΜΑΝΩΛΑΚΗΣ

Τη μητέρα μου θα τη θυμάται;...

ΝΤΙΒΑ

Εκείνην, ναι.

ΜΑΝΩΛΑΚΗΣ

Και η μητέρα μου, θα θυμάται τον πατέρα μου;

ΝΤΙΒΑ

Παιδί μου, εμείς οι μεγάλοι θυμόμαστε πάντοτε τους ρόλους μας, ιδίως τους παλιούς. Κάποτε, πάνε πενήντα χρόνια, έπαιζα στη «Σαλομέ» του Στράους... Τη Σαλώμη. Θυμάμαι ακόμα εκείνα τα λόγια μου, στο Γιοκαναάν: «Μπορώ τώρα να γλύψω το αίμα σου»... Μην σε τρομάζουν τα λόγια μου... Ήταν πολύ ποιητικές γραμμές.

ΜΑΝΩΛΑΚΗΣ

Οι βρυκόλακες γιαγιά, πίνουν πραγματικά το αίμα αυτών που αγαπούν;... Εγώ τους αγαπώ τους βρυκόλακες. Δεν με τρομάζουν καθόλου. Καμιά φορά όταν βλέπω μια μεγάλη τούρτα πηγαίνω κρυφά και χώνω τα δόντια μου μέσα, σαν να δαγκώνω το λαιμό ενός κοριτσιού... (σιωπή) Σου αρέσει το μονόκλ μου; Ξέρεις... (σιωπή) Λέω να το φορέσω στον «Μικρό Λόρδο»... Θα γίνω και 'γω ποτέ μεγάλος ηθοποιός σαν και σένα γιαγιά;... Είναι το ταλέντο κληρονομικό;... Ποιος ήταν ο πραγματικός μου πατέρας;... Γιατί να υπάρχουν μόνον νόθα παιδιά και όχι και νόθοι γονείς;... Εάν ο πατέρας μου δεν είχε χαθεί, εγώ θα ήμουνα τώρα πιο μεγάλος;...

NTIBA

Πού τον θυμήθηκες αλήθεια τον Επιτροπάκη; Δεν είναι μόνον η μουσική των μεγάλων, μον πτι, αλλά και των μικρών, γνωστών χθες, αγνώστων σήμερα, που μας δίνει χαρά στη ζωή. Τα ονόματα όμως των εκτελεστών μένουν. Ακούς μια άρια και αναρωτιέσαι αν είναι του Πουτσίνι ή του Ροσσίνι, αλλά ποτέ δεν κάνεις λάθος με την εκτέλεση. «Αυτή, είναι η Μαρία Κάλλας. Αυτή είμαι εγώ», λέω. Αναγνωρίζω πάντοτε τη φωνή μου, αντίθετα με τους σημερινούς ανθρώπους, που ακούνε τη φωνή τους στο μαγνητόφωνο και τη βρίσκουν αγνώριστη. Ο Επιτροπάκης!

(Τραγουδάει)

«Πού 'ναι τα χρόνια τα παλιά – τα γλέντια οι κιθάρες – ... που γλένταγες κάθε βραδιά – μ' ερώτων χίλια χάρδια»!

ΜΑΝΩΛΑΚΗΣ

Γιαγιά, πιστεύεις στη μετεμψύχωση;

NTIBA

Κάποτε πίστευα ότι η φωνή που έβγαινε από το λαρύγγι μου, ήταν η φωνή της Γκάλι Κούρτσι. Άλλα ο Μπουσιντούι – ο δάσκαλός μου – μου είπε πως αυτό ήταν αδύνατον, γιατί μου έλειπαν μερικές οκτάβες.

ΜΑΝΩΛΑΚΗΣ

Θα μπορούσε να γυρίσει μια μέρα η ψυχή του μπαμπά μου μέσα σ' αυτό το σπίτι;

NTIBA

Γιατί όχι; Αν και εγώ πιστεύω πως... ό,τι έχει αγγίξει ο πατέρας σου, είναι δικό του.

ΜΑΝΩΛΑΚΗΣ

Εμένα δεν μ' έχει αγγίξει ποτέ.

NTIBA

Άλλο ήθελα να πω. Όπως η φωνή μας αποτελείται από κύματα έτσι και η αφή μας! Ακουμπάμε το χέρι ενός άντρα και του δημιουργούμε ένα μαγνητικό πεδίο, που είναι όχι μόνο για μια στιγμή δικό μας... αλλά αιώνια.

ΜΑΝΩΛΑΚΗΣ

Εγώ, γιαγιά, ποιανού μαγνητικό παιδί είμαι;

(Μπαίνει ο Ανακριτής)

ΑΝΑΚΡΙΤΗΣ

Καλημέρα σας. Ήρθε;

ΝΤΙΒΑ

Ποιος να έρθει; Εσείς ποιος είστε;

ΜΑΝΩΛΑΚΗΣ

Γιαγιά, μήπως είναι ο μπαμπάς;

ΑΝΑΚΡΙΤΗΣ

Μην κάνετε πως δεν ξέρετε. Εδώ όλος ο κόσμος! Παραρτήματα! Ο εγγονός σας έχει γίνει ήδη πρωτοσέλιδος.

ΜΑΝΩΛΑΚΗΣ

Αν εννοείτε εμένα, εγώ ήμουν πάντοτε εδώ. Γιαγιά πετάγομαι έξω ν' αγοράσω εφημερίδες.

ΑΝΑΚΡΙΤΗΣ

Περιττόν, κατεσχέθησαν όλες.

ΝΤΙΒΑ

Ώστε δεν ήταν αλήθεια λοιπόν;

ΑΝΑΚΡΙΤΗΣ

Βλέπετε ότι το ξέρατε!... Ήταν αλήθεια. Αλλά μία αληθής είδησις είναι πολύ πιο επικίνδυνη από μια ψευδή. Γι' αυτό δεν επεμβαίνει ποτέ ο εισαγγελεύς, όταν γράφεται μια ψευδής είδησις. Θα ήταν άλλωστε ματαιοπονία. Γιατί θα έπρεπε να επεμβαίνει κάθε μέρα.

ΝΤΙΒΑ

Είσθε εισαγγελεύς;

ΑΝΑΚΡΙΤΗΣ

Όχι, απλώς ανακριτής.

ΜΑΝΩΛΑΚΗΣ

Κάτι σαν τον Μάννιξ;

ΝΤΙΒΑ

Δεν καταλαβαίνω τίποτα. Στα ογδόντα χρόνια της καριέρας μου, κανένας δεν μ' έχει ανακρίνει ως τώρα. Θα κάνετε καλύτερα να περιμένετε την κόρη μου. Εκείνη, βέβαια στα παλιά τα χρόνια, όταν ήταν εδώ εκείνος, ε γνώριζε όλους τους ανακριτάς του Έθνους μας.

ΑΝΑΚΡΙΤΗΣ

Ίσως, τότε, να είχε γνωρίσει τον πατέρα μου. Είμαστε μια ολόκληρη οικογένεια ανακριτών.

ΜΑΝΩΛΑΚΗΣ

Κι εμείς μια ολόκληρη οικογένεια καλλιτεχνών. Η γιαγιά μου πρόλαβε να τραγουδήσει και στην αυλή των Τσάρων. Είχε γνωρίσει και τον Ρασπούτιν. Έτσι δεν είναι γιαγιά;

ΝΤΙΒΑ

Ένας παρεξηγημένος άνθρωπος... ή άγιος. Ο Ρασπούτιν ήταν ο μάγος που χρειαζόταν η Ρωσία... Η λευκή μαγεία είναι βέβαια πιο εξευρωπαϊσμένη από τη μαύρη... Όπως μια άρια είναι πιο εξαϋλωμένη από ένα μπλουζ... Έχετε δει τον «Φάουστ» του Γκουνό; Χωρίς Μεφιστοφελή δεν θα υπήρχε τίποτα. Οι μάγοι μάς φτιάχνουν τη ζωή μας... Ή μάλλον, εμείς οι μάγοι, σας τη φτιάχνουμε.

ΑΝΑΚΡΙΤΗΣ

Μια άποψις. Εγώ πάντως είμαι κατά της μαύρης μαγείας.

ΝΤΙΒΑ

Γιατί όχι και κατά της λευκής; Γιατί αυτές οι φυλετικές διακρίσεις;

ΑΝΑΚΡΙΤΗΣ

Όταν λέω μαγεία, εννοώ... μαύρη μαγεία.

ΜΑΝΩΛΑΚΗΣ

Είναι αλήθεια ότι οι μαύροι μάγοι, θυσιάζουν μια φορά το χρόνο και από ένα μαύρο παιδάκι;

ΑΝΑΚΡΙΤΗΣ

Πάντοτε κάποιος πρέπει να θυσιάζεται, είτε Μαύρος είναι, είτε Λευκός.

ΜΑΝΩΛΑΚΗΣ

Ναι, αλλά γιατί να θυσιάζουν τους μικρούς και όχι τους μεγάλους; Και γιατί οι γονείς...

ΑΝΑΚΡΙΤΗΣ

Παιδί μου...

ΜΑΝΩΛΑΚΗΣ

Τα παιδιά στέλνουν να θυσιασθούν, οι μεγάλοι, στο μέτωπο...

ΑΝΑΚΡΙΤΗΣ

Παιδί μου...

ΝΤΙΒΑ

Έχει δίκιο το παιδί, τις γυναίκες και τα παιδιά... Τα γυναικόπαιδα...

ΑΝΑΚΡΙΤΗΣ

Κυρία μου, πού είναι ο Κάρολος;

ΜΑΝΩΛΑΚΗΣ

Όστε είναι αλήθεια;

ΝΤΙΒΑ

Κύριε Ανακριτά, μπαίνετε απρόσκλητος στο σπίτι μας και σαν να μην έφθανε αυτό, προτού καν μας απαγγείλετε μια συγκεκριμένη κατηγορία, αρχίζετε τα βασανιστήρια. Τι καινούργια μέθοδος είναι αυτή; Ούτε ένας Βέρντι δεν θα μπορούσε να σκεφθεί τέτοια πλοκή.

ΑΝΑΚΡΙΤΗΣ

Είμαι απλώς ένας ανακριτής και κάμνω το καθήκον, που μου έχει αναθέσει η Πολιτεία.

ΝΤΙΒΑ

Σας έχει απατήσει ποτέ η γυναίκα σας;

ΑΝΑΚΡΙΤΗΣ

Βρίσκονται και παιδιά σ' αυτό το δωμάτιο!

ΜΑΝΩΛΑΚΗΣ

Εμένα μ' έχει απατήσει ο μπαμπάς μου.

ΑΝΑΚΡΙΤΗΣ

Βλέπετε...

ΝΤΙΒΑ

Δεν βλέπω τίποτα. Είμαι πολύ μεγάλη, για να ενδιαφερόμαι για τα κέρατα των μικρών ή των μεγάλων. Αλλά θέλω την ησυχία μου. Έχω την αθανασία πίσω μου, και προχωρώ ωραία σαν τη Μήδεια του Κερουμπίνι προς το θάνατο, πάντα μπρος!

(Μπαίνουν τρεις Δημοσιογράφοι)

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ Α'

Γεια σας. Χαίρετε κύριε Ανακριτά. Όστε είναι εδώ;

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ Β΄

Γιατί αυτή η κατάσχεσις των εφημερίδων;

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ Γ΄

Τι σχέση έχει ένας ανακριτής με την κατάσχεση! Ο εισαγγελεύς!

ΝΤΙΒΑ

Ποιοι είστε εσείς;

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΙ Α΄, Β΄, Γ΄

(Μαζί)

Δημοσιογράφοι!

ΝΤΙΒΑ

Δεν δίνω πια συνεντεύξεις.

ΜΑΝΩΛΑΚΗΣ

Δίνω όμως εγώ. Είναι αλήθεια ότι με είχατε πρωτοσέλιδο;

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ Α΄

Είσαι ο γιος του, έτσι δεν είναι;

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ Β΄

Εάν είναι ο γιος του, ο Κάρολος βρισκόταν λοιπόν από χρόνια εδώ.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ Γ΄

Όχι απαραίτητως.

ΜΑΝΩΛΑΚΗΣ

Διάβασα χθες σε μιαν εφημερίδα, ότι υπάρχει μαύρη μαγεία ακόμα και σήμερα στην Αμερική. Κάποιοι μασκοφόροι θυσιάσανε ένα παιδάκι στο Κάνσας Σίτυ.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ Α΄

Α, λέει για την περίπτωση του μικρού Μαύρου, που τον θεωρούσαν ως δαιμονισμένο. Το χωριό του δεν είχε δει μιαν άσπρη μέρα από τη μέρα που γεννήθηκε. Δεν ξέρω αν ήταν οι Κου Κλουξ Κλαν, ή κάποια άλλη κλαν μάγων, που πρώτη κατήγγειλε, ότι στον μικρό Μαύρο, έπρεπε να κατοικοεδρεύει οπωσδήποτε ο ίδιος ο Σατανάς.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ Β΄

Ναι, το είχαμε κι εμείς κάπου σε μια στήλη χθες. Στην αρχή, αν θυμάμαι καλά, πήγαιναν με το μαλακό κι άρχισαν να τον χτυπάνε μέρα παρά μέρα, για

να του βγάλουνε από μέσα το κακό τελώνιον, ώσπου μια μέρα βρήκανε τον μικρό Μαύρο, νεκρό έξω από την εκκλησία του Αγίου Φραγκίσκου, άσπρο από το ξύλο.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ Γ΄

Ναι. Δεν είναι βέβαιο όμως, ότι ο θάνατος προήλθε από το ξύλο. Όσο γι' αυτό ότι τον βρήκαν άσπρο, έναν Μαύρο, για μένα, μάλλον κάποιος πρέπει να του είχε πιει το αίμα!

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ Α΄

Εσείς τι λέτε κύριε Ανακριτά;

ΑΝΑΚΡΙΤΗΣ

Εάν δεν βάλει κανείς τον δάκτυλόν του επί των ήλων... – τι να σας πω!

ΜΑΝΩΛΑΚΗΣ

Μα το μαύρο παιδάκι πέθανε.

ΝΤΙΒΑ

Μα είναι ιστορίες αυτές, να λέγονται μπροστά σε μικρά παιδιά!

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ Γ΄

Με συγχωρείτε κυρία μου, μα ο μικρός, μόνος του...

ΝΤΙΒΑ

Όλοι είμαστε μόνοι μας και γι' αυτό δεν μπορεί κανείς να μας κατηγορήσει.

ΜΑΝΩΛΑΚΗΣ

Ούτε ο Θεός, ούτε ο Σατανάς;

ΑΝΑΚΡΙΤΗΣ

Επικρατεί μια περίεργη ατμόσφαιρα σ' αυτό το σπίτι... Ο Κάρολος ζει, δεν είναι έτσι;

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ Α΄

Και να μη ζούσε, ο Κάρολος, πάντοτε θα ζούσε.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ Β΄

Τρίχες. Ο Κάρολος απλούστατα ζει και πρέπει να είναι εδώ.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ Γ΄

(Κοιτάζοντας και το μικρό)

Έπρεπε να ήταν πάντοτε εδώ.

(Μπαίνουν η Μητέρα Μαριλένα με τον φίλο Ιωσήφ. Και οι δύο κρατάνε από ένα φιλέ γιομάτο ψώνια)

ΜΗΤΕΡΑ

Πω, πω, τι μέρα κι αυτή! Καλά που ήταν και ο Ιωσήφ μαζί μου και με βοηθούσε.

ΙΩΣΗΦ

Το τραφίκ ήταν τρομερό.

(Ακουμπάει το φιλέ του στο πάτωμα)

ΜΗΤΕΡΑ

Κάναμε μια ώρα για να γυρίσουμε από το κέντρο.

ΙΩΣΗΦ

Υπήρχε μια διαδήλωση.

ΜΗΤΕΡΑ

Κάποτε θα 'πρεπε να σταματήσουν όλ' αυτά. Αν όλες οι νοικοκυρές κατεβαί-
νανε στα πεζοδρόμια, για να υπερασπίσουνε τα δικαιώματά τους...

ΙΩΣΗΦ

Κι αν όλοι οι οδηγοί...

ΜΗΤΕΡΑ

Ποιοι είστε όλοι εσείς;

(Εξακολουθεί να κρατάει το φιλέ της)

ΜΑΝΩΛΑΚΗΣ

Μαμά ήρθε ο μπαμπάς!

ΙΩΣΗΦ

Ο μπαμπάς;

ΜΗΤΕΡΑ

Μαμά, ποιοι είναι όλοι αυτοί οι κύριοι;

ΜΑΝΩΛΑΚΗΣ

Μαμά, ήρθε ο μπαμπάς.

ΝΤΙΒΑ

Λένε πως γύρισε ο Κάρολος...

ΑΝΑΚΡΙΤΗΣ

Κυρία μου, να με συγχωρείτε. Είμαι ο ανακριτής.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΙ Α', Β', Γ'

Κι εμείς, δημοσιογράφοι...

ΜΗΤΕΡΑ

Δεν καταλαβαίνω τίποτα. Πού είναι ο Κάρολος;

ΙΩΣΗΦ

Δεν είναι δυνατόν! Ο Κάρολος δεν ζει.

ΜΑΝΩΛΑΚΗΣ

Ο μπαμπάς ζει και ζει και ζει.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ Α'

Ξέρουμε πολύ καλά ότι είναι εδώ. Αφήστε τα αυτά. Δεν έχετε να κερδίσετε τίποτα. Κύριε Ανακριτά, επιληφθείτε του λειτουργήματός σας. Δεν έχουμε άλλον καιρό για χάσιμο.

ΙΩΣΗΦ

(Προς τη Μητέρα)

Μαριλένα, γιατί δεν μου είχες πει τίποτα;

ΜΑΝΩΛΑΚΗΣ

Μαμά, είχαν τη φωτογραφία μου πρωτοσέλιδη.

ΜΗΤΕΡΑ

Θα με τρελάνετε όλοι σας. Πάνε τριάντα χρόνια τώρα, που δεν έδωσε σημείο ζωής.

ΑΝΑΚΡΙΤΗΣ

Και ο μικρός;

ΝΤΙΒΑ

Όλα γίνονται στη ζωή όπως και στην όπερα. Σας αρέσει η όπερα κύριε Ανακριτά;

ΜΑΝΩΛΑΚΗΣ

Διάβαξα προχθές στην εφημερίδα, ότι ένας εργάτης ζήτησε ν' απαλλαγεί από τη νυχτερινή βάρδια, για να μην τον απατά η γυναίκα του.

ΑΝΑΚΡΙΤΗΣ

Το αίτημα δίκαιον. Δεν ξέρετε πόσες τέτοιες περιπτώσεις έχουν δει τα μάτια μου.

(Κοιτάζοντας ανστηρά τη Μητέρα)

Πόσα μαχαιρώματα αλήθεια δεν θα είχαν αποφευχθεί, εάν επικρατούσε η λογική στις επιχειρήσεις!

ΜΗΤΕΡΑ

(Κατεβάζοντας το κεφάλι)

Θα μου επιτρέψετε να τακτοποιήσω τα ψώνια μου;

ΑΝΑΚΡΙΤΗΣ

Θα προτιμούσα πρώτα να τακτοποιήσετε τις σκέψεις σας. Θέλω την αλήθεια, μόνο την αλήθεια, και όλη την αλήθεια!

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΙ Α', Β', Γ'

Η τέταρτη εξουσία το απαιτεί.

ΙΩΣΗΦ

Μα γιατί όλη αυτή η ανάκρισις; Δεν έχει δοθεί λήθη στο παρελθόν;

ΜΑΝΩΛΑΚΗΣ

Τι είχε κάνει ο μπαμπάς;

ΝΤΙΒΑ

Ο Κάρολος παιδί μου ήταν ένα σύμβολο!... Όπως ο Χοσέ στην Κάρμεν π.χ.! Και τα σύμβολα, παιδί μου, δεν τα ξεχνούν ποτέ, γι' αυτό και δεν τα συγχωρούν. Ο Καζαντζάκης ήθελε να γράψει μια όπερα για τον Καπετάν-Κάρολο αλλά τελικά προτίμησε να πάει στην Ουνέσκο. Για μένα το μεγαλύτερο οπός του Καζαντζάκη ήταν «Ο Κρίνος και ο Όφις».

ΑΝΑΚΡΙΤΗΣ

Δεν είναι ώρα για να κρίνωμεν τους μεγάλους.

ΜΑΝΩΛΑΚΗΣ

Τι είναι ο όφις, μαμά;

ΜΗΤΕΡΑ

(Ενώ βγάζει ένα-ένα από το φιλέ τα πακετάκια της και τα εναποθέτει στον μπουφέ)

Ο καημένος ο Κάρολος! – Φίδι παιδί μου.

ΑΝΑΚΡΙΤΗΣ

Όπως τα φίδια που γαλουχεί στα στήθια του το Έθνος;

ΜΗΤΕΡΑ

Τι εννοείτε;

ΑΝΑΚΡΙΤΗΣ

Τίποτα. Ένα παράδειγμα μόνο. Μία μεταφορά με ενάργεια.

ΜΑΝΩΛΑΚΗΣ

Έχει στήθια το Έθνος, κύριε, όπως η μαμά;... Τότε γιατί είναι ουδέτερο;

ΝΤΙΒΑ

Μαριλένα, εάν θα έρθει ο Κάρολος, μήπως θα έπρεπε να αγοράσουμε έναν μόσχο σιτευτόν;

ΙΩΣΗΦ

Τα φαντάσματα δεν τρώνε.

ΜΑΝΩΛΑΚΗΣ

Πώς, πώς! Οι βρυνκόλακες ρουφάνε το αίμα των ανθρώπων. Τα φαντάσματα έχουν μεγάλα δόντια.

ΜΗΤΕΡΑ

(Αυστηρά)

Σιωπή παιδί μου. Ο πατέρας σου δεν θα γυρίσει ποτέ.

ΑΝΑΚΡΙΤΗΣ

Πώς το ξέρετε;

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ Α΄

Αυτό είναι πολύ ύποπτο.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ Β΄

Πολύ ύποπτο.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ Γ΄

Πάρα πολύ ύποπτο.

ΙΩΣΗΦ

Δεν θα 'ρθει γιατί δεν μπορεί να έρθει.

(Στη Μητέρα)

Έτσι δεν είναι;

(Μπαίνει ένας Ξένος. Όλοι γυρίζουν και τον κοιτάζουν. Οι Δημοσιογράφοι βγάζουν από την κωλοτσέπη τους τρεις μίνι φωτομηχανές και ετοιμάζονται να τον φωτογραφίσουν)

ΞΕΝΟΣ

Όχι, όχι, δεν είμαι εγώ.

ΜΑΝΩΛΑΚΗΣ

Ωστε είστε φάντασμα κι εσείς;

ΞΕΝΟΣ

Και εγώ; Τι εννοεί ο μικρός;

ΜΗΤΕΡΑ

Πάψε, παιδί μου να μιλάς για φαντάσματα. Στο γυάλινο σπίτι, –

ΑΝΑΚΡΙΤΗΣ

Ομιλούν περί φαντασμάτων διά να αποκρύψουν και την αλήθεια και τον Κάρολο.

ΞΕΝΟΣ

Πού είναι ο Κάρολος;

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΙ Α', Β', Γ'

(Αγριοκοιτάζουν την Μητέρα)

Ναι, πού είναι ο Κάρολος;

ΑΝΑΚΡΙΤΗΣ

(Στον Ξένο)

Εσείς ποιος είστε; Εγώ είμαι ο Ανακριτής.

ΞΕΝΟΣ

Α!... Ένας φίλος που 'ρθε απόψε απ' τα παληά.

ΑΝΑΚΡΙΤΗΣ

Μήπως είστε φορτωμένος με χιλιάδες αντεθνικές αναμνήσεις;

ΞΕΝΟΣ

Ακριβώς.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ Α'

Κάτι μου λέει πως είναι ο Κάρολος!

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ Β'

Δεν αποκλείεται.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ Γ'

Ναι, ναι αυτός είναι.

(Τον φωτογραφίζουν και οι τρεις)

ΞΕΝΟΣ

Ησυχάστε δεν είμαι. Άλλωστε θα με ανεγνώριζε η Μαριλένα.

ΜΗΤΕΡΑ

Πώς ξέρεις το όνομά μου;

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΙ Α', Β', Γ'

Ναι, ναι, πώς το ξέρεις;

ΞΕΝΟΣ

Είμαι ο Φρειδερίκος, ο αδελφικός φίλος.

ΑΝΑΚΡΙΤΗΣ

Και πώς η κυρία Μαριλένα δεν σας ανεγνώρισε αμέσως κύριε Φρειδερίκε;

ΝΤΙΒΑ

(Που εν τω μεταξύ είχε κλείσει τα μάτια της, τα ανοίγει)

Ω, μαζευτήκατε τόσοι πολλοί... Δεν μπορώ να σας δώσω συνέντευξη, αλλά αν μου επιτρέψετε θα μιλήσω για πρώτη φορά, για μια όπερα που δεν γράφτηκε ποτέ. Το λιμπρέτο το είχε γράψει ένας φίλος μου, αλλά κανένας μα κανένας δεν βρέθηκε να το μελοποιήσει. Ο τίτλος του: «Η Όπερα του Χελιού». Ξέρετε για ποια χέλια μιλώ;

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ Α'

Τα χέλια της Θεσσαλονίκης είναι καλύτερα από των Ιωαννίνων.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ Β'

Όταν τα τρώς, γλύφεις τα χέλια σου, που λένε.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ Γ'

(Προς τον Ανακριτή)

Δυστυχώς το επίπεδο των δημοσιογράφων... Δεν καταλαβαίνουν τίποτα από κουλτούρα.

ΑΝΑΚΡΙΤΗΣ

Συνεχίστε με τα χέλια σας, κυρία μου. Κάτι μπορεί να βγει απ' αυτό.

ΝΤΙΒΑ

Τα χέλια σαν αποδημητικά ψάρια που είναι, αφού κάνουν τ' αυγά τους, ή μάλλον αφού... συνουσιάζονται... – πώς να το πω; – γυρίζουν πίσω ή μπρος δεν θυμάμαι,... – εκείνο που έχει σημασία στην ιστορία μου, είναι ότι όταν διασχίσουν ολόκληρη τη θάλασσα του Σαργκάσσο και μόλις επωάσουν τ' αυγά τους, πεθαίνουν! .

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ Γ'

Δύσκολο ν' ανέβει μια τέτοια όπερα στη σκηνή.

ΝΤΙΒΑ

Μα αυτό, ήταν μόνο ο συμβολισμός της ιστορίας. Οι ήρωες δεν θα ήσαν χέλια, αλλά άνθρωποι. Το ηθικό δίδαγμα της ιστορίας είναι, ότι ο προορισμός του ανθρώπου δεν είναι άλλος, από τη διαίωνιση του είδους. Και τι καλύτερο

μέσο από την όπερα που είναι αιώνια, όπως η δόξα της Ελλάδος, για να αποδείξει αυτή τη μεγάλη αλήθεια;... – Αλήθεια πού είναι ο Κάρολος;...

(Κοιτάζοντας πρώτη φορά τον Ξένο)...

Φρειδερίκε, Φρειδερίκε μου, πώς απ' εδώ;

ΦΡΕΙΔΕΡΙΚΟΣ

Το έμαθα και ήρθα.

(Πέφτει στην αγκαλιά της Ντίβας)

ΑΝΑΚΡΙΤΗΣ

Μήπως είστε... *ε κ ε ί ν ο ς*... ο Φρειδερίκος;

ΜΗΤΕΡΑ

(Ψυχρά)

Καλώς ώρισες Φρειδερίκε... Έτσι εξηγούνται όλα. Μάθατε για τον Φρειδερίκο και νομίσατε πως επρόκειτο περί του Καρόλου.

(Προς τον Ιωσήφ)

Ησύχασε αγάπη μου.

ΜΑΝΩΛΑΚΗΣ

Δεν είστε φάντασμα λοιπόν κύριε; Κρίμας. Εγώ πιστεύω στα φαντάσματα. Τουλάχιστον, ξέρετε τον πατέρα μου. Πέστε μου, θα έρθει... θα έρθει ποτέ;

ΙΩΣΗΦ

Μη λες πάλι ανοησίες.

ΜΗΤΕΡΑ

Κύριοι όπως σας είπα, –

ΑΝΑΚΡΙΤΗΣ

Δεν μας είπατε τίποτα.

ΜΗΤΕΡΑ

Σας το λέω τώρα. Η παράστασις, όπως θα έλεγε η μητέρα μου, τελείωσε. Δεν θα δεχθούμε κανένα μπίτζ.

(Μπαίνει ο Εξόριστος, με γενειάδα Μαρξ ή Ένγκελς. Γυρίζουν όλοι και τον κοιτάζουν)

ΦΡΕΙΔΕΡΙΚΟΣ

Κάρολε!

(Φλας των μίνι μηχανών. Όλα τα πρόσωπα μένουν ακίνητα στη στάση που τους «πιάνει» ο φακός)